

"Poladla Şuşada elitar musiqi məktəbi açmaq istəyirik"

| Gündəm

- **Ferhad müəllim, tekce Şuşanın azadlığı ayrıca bir qəhrəmanlıq dastanıdır.** Ve Şuşanın azad olunduğunu heç şübhəsiz ki, orda Üzeyir Hacıbeyovun üvertürtüsü, "Cəngi"si sessiendlə onun sedaları daşlarından çıxmayıb. **Bəs bu gün o abidələri, evləri dağıdılmış, arası kükşün, eyni zamanda xoşbəxt Şuşanı hansı musiqi notları sesləşdir?**

- Mənəcən biz böyük bir qəlebə çəsaqda, hələ de na baş verdiyini tamlığı ilə dərk edə bilmirik. Bax, faktiki oradən 200 il erzində elde etdiyimiz ilk qlebekməzdir və inanırıam ki, aixrinci olmayaq. Cənab Prezident de çıxışında demədi ki, bizim aslan kimi doğuşen eserlərimiz var. Müzeffər ordumuzu doğrudan da aslanlar kimi doğüşdülər. Əlbette ki, biz bütün konsertlərimizdə, tədbirlərde ilk növbədə şəhidlərimizi böyük eh tiramlama anı, qazilərimizə cənsənliyi arzulayıq. O eserlərimiz hələ 1992-ci ilde usaq idilər, onların 1-2 yaşları var idi. Onlar 28-30 il erzində düşmənen olan nifretinini, qəzəb hissini axırmış notunu Şuşada qoydular. Men Şuşada 3 dəfə olmuşam. Bu menim en xoşbəxt gələndir. Her dəfə Cidr düzünlə gedib ordan aşağı baxanda, düşündürdüm ki, bərinsən bu qayalarda yuxarı nece dirməş biler, özü də tüfəngini, minnamotunu, yaralı yoldaşının cıvılınaralarla... Buz bər qəhrəmanlıq ancaq "Rembo" filminde görmüşük. Şuşada baş verənər isə film deyil, bu real heyatdır, heqiqidir. Və mənəcən bütün universitetlər, institutlalar Şuşa Əməliyyatını bir dərs kimi təllihib edib öyrənmişdilər.

Yəni bizim eserlərimizdə çox böyük döyüş rəhu var. Ona görə biz qalib geldik. Əlbette bələ de olmali idiki, buna tərpaqlar bizim dədə-baba yurdumuzdur, illərdi işğal altında qalmışdı. Dünya bunu görmürdü.

Mən Qarabağ icmasının üzvü idim. Buz Minsk Qrupu ilə aži 10-15 dəfə gorusmuşüm. Hər dəfə soruşurdum, bəs men Şuşanı ne vaxt görəcəyem. Orda bir polak var idi, eله hey deyirdi ki, "mütəqərət gərcəksiz, mütəqərət gərcəksiz"....Onlarla sonuncu görüşümüzde dedim ki, size inanıram, bəz Şuşanı sizinle birlükde gərmeyəcəyik. Və sağ olsun canab Prezident, sağ olsun bizim ordumuz, onlar öz sözünü dedi. O ki qaldı Şuşanın bugünkü musiqisine albatte ki, bəz Cidr düzündə "Canlibel" xorunu da eşidəcəyik. Hazırda "Koroğlu" operasından üverturam esidir, "Cəngi"ni eşidir. Onuna yanaşı "Xanibulbul" festivalında bütün bestekərlərinin -Qara Qarayevin, Fikret Əmirovun, Tofiq Quliyevin, Rauf Hacıyevin eserləri sesləndi. Festival en yüksək seviyədə keçdi.

- **Şuşanın özü bir poeziyadır, bir müsiqidir... Və artıq Şuşa "Xanibulbul"-den sonra Vəqif Poeziya Günlərinə start verib. Bu Günün əhəmiyyəti nədir, dünənyaya hansı mesajdır?**

- Cənab Prezident xüsusi sərəncamla Şuşanı Mədəniyyət Paytaxtı eləndi. Bu keşək bər mesajdır. Qonşulara da, düşmənlərə da dəstlərə da... Buz Vəqifin meğberəsi yenidən bərpa olunandan sonra açılışında iştirak etdi. Men hələ 1982-ci ilde Poladla birlükde Vəqif meğberəsinin ilk açılışında iştirak etmişim. Yadımdır, orda lap cavan idik. Qiş idı, Şuşaya qar yağdı. Men o tədbirə atımla getmişdim, indi bəz gözel meğberəni en yüksək seviyədə bərpa ediblər. Vəqifin meğberəsi dəha gözel olub. Orda da canab Prezident çıxış elədi ki, bəzim tərpaqlımdır, bəz onu qarşılıqlı saxlamalıydı.

Men bəz Şuşada necə böyük bərpa işlərinin getdiyini görürmə. Cənab Prezident de orda olarken Üzeyir bəyin ev müzeiyinlər, məşhur general Səməd bəy Mehmandarovun evinin bərpa məsələsinə öne çıkmışdı. Mehmandarovun orada gözel bir evi var, ermənilər onu da çox pis günde salıblar. İndi bəz ona da bərpa edirik. Yəni, bəz Şuşada o tarixi ab-hava bərpa edilir. Maqəd odur ki. Şuşa heqiqətan da mədəniyyətə bağlı olan paytaxt olsun. Məsələn, bəz Üzeyir bəy gülənlərin Bakıda keçirdik. Amma onu mütləq Şuşada keçirməliyik. Yaxud Füzülə, Kəlbəcərdə... Rayonlara da mədəniyyət mütəqərət sözünü demeliyidir. Rayonlara da mədəniyyət evləri var, çoxu boş qalır. Bəzim en böyük silahım müsiqidir, edebiyatdır və bəz bu silahlardan semərəli istifadə eləməliyik. Amma rayonlarda

44 *gündək Vətən Mühəribəsindəki zəfer Azərbaycan tərpaqlarının ruhunu özüne qaytarırdı. Bu gün Qarabağımız yenidən bərpa olunur. Proses cəmiyyətin böyük mənəvi, psixoloji, maddi imkanlarını vəhdəti, dövlətin yeni iqtisadi inkişaf strateyiyası əsasında davam edir. Budur, Bakı-Füzülə Beynəlxalq Hava limanından samaya qalxan sənəsin dəşyən təyyarəmiz Qarabağ havalarından Azərbaycana, onun dostlarının "Xoş gəldin!" dedi. İşğaldan azad olunan ərazilərimizdə yollar çəkilir, Büyük Qaydişa hazırlıqlar gedir. Şuşamız yenilənir, məhəllələr bərpa olunur, gözələşir. Hafta.az-a müsahibə verən Üzeyir Hacıbeyov adına Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, professor Ferhad Bədəlbəyli ilə Şuşadan, mədəniyyət paytaxtımızın bu günündən danışdıq.*

heç bir tədbirlər görürüm. Halbu ki, inə rayonlarda gözəl oteller, gözəl mədəniyyət evləri var, Heydər Əliyev Fonduñun xüsusi binaları var. Yeni yeri idarecidi orqanları xüsusən de mədəniyyət aktiv olmalıdır.

- Mədəniyyət və musiqimizdən söz düşmüşən, bu il Bakı Musiqi Akademiyasına qəbul imtahanları necə keçdi, niticələr neyi göstərir. Azərbaycana, Qarabağa, bütövlikdə dünənyaya nəyi Üzeyir? Fərhədlər bəxş etmə şansı ne qədərdir?

- Üzeyir bəy Təkdi. Üzeyirin adı gelənde, hər kimin adı onun yanında olmalıdır. Men size deym ki, bizim çox istedadlı əşqərlərimiz var. Menin xoşuma gelən odur ki, əşqərlərimiz nəinki ancaq fortepiano, hem de nefes aletlərinde klarnet, fleyta, trəmpon və bəz kimini nadir aletlərdə çalmaq istəyirler. Bu çox vacibdir. Cümlə simfonik orkestrde nadir aletlərdə çalmaq tələb olunur. Onlar olmasa, "Koroğlu"nu kim ifa edəcək, yaxud Qara Qarayevin eserlərini, Fikret Əmirovun simfonik müğəmlərini kim ifa edəcək. Ona görə de men çox razıymış ki, son zamanlar ancaq fortepiano da yox, digər nadir aletlərdə de çalmaq istəvənər gəncələr akademiyaya gelib. Məni

en yüksək seviyədə bərpa edəcəyik. Buz

Poladla birlikdə Şuşada elitar bərpa məktəbinin açılması barədə fikirərlər.

Bu barədə öz təkliflərimizi vermisiq. İndi görəcə nece olacaq. Bilsər, Şuşa çox bacalacaq bir yerdədir. Əhali öz doğma evlərinə qaytmağını gözləyir.

Ona görə de biz bütün planı nezərdə tutaraq öz təkliflərimizi vermisiq. Əlbette ki, lap böyük məktəb olmasa da, yay aylarında ustad dərsləri keçimlidir. Buzun üçün orda bir mədəniyyət ocağı olmalıdır. Ya məktəb binası, ya mədəniyyət evi, ya bir teatr binası kimi bəcəq olacaq olsa, orda ustad dərsləri keçimlidir. Buzun mövqüm, simfonik, kameralı musiqiləri sahəsində böyük professorlarımız var. Onların biliklərindən istifadə etmək dərsler keçilər. Men "ellit" deyəndən istədildi. Uşaqların topalanacağı məktəbi nəzərdə tuturam. Hardasla 20-25 nəfər götürüb orda dərs keçirik. Men Şuşada yaranacaq məktəbi bu formada görünəm-

Ferhad Bədəlbəyli,
Üzeyir Hacıbeyov adına Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, professor

sunlar. Amma bəzən baxıram ki, bir ulduzun şəxsi həyatının müzakirəsində 500-1000 nəfər iştirak edir. Kim maşın adı, kimin ailesi dağıdı... Siz niyi müzakirə edirsiniz? Ayanın, bəzədə boyda problemlər var. Yaxud, cəmiyyətimiz Rusiyadan həsnəsən organları məktəblər göndərənək qarşı eksiblətlərlə, eks fealiyyətlərə qarşı etirazımızı bildirənlər. Onları sualımız bu olmalıdır ki, bəz 2000-ə yaxın rus sülhəmərləri arzıda həyətənən ilə müşəq olur? Niye orda erməni silahçıları olmalıdır? Düşünenim ki, bu istiqamətde cəmiyyətin teziciliyi daha aktiv olmalıdır, bütün enerjimizi bəsi istiqamətə yönəltməliyik. Yoxsa, xırda, malişə problemlərinə, bəz-birimlərə qarşı yox. Bəzə bəzə yarazmaz. Bizi o qədər böyük məqsədlər gözələr ki, bəzəllər qəbulunmazdır.

Men Şuşa küçələrində gəzərkən Bülbülin evini, dağlıq evimizi görüb çox qəhrənləndim. 2007-ci ilə Poladla o dağlıq evimizde getmişim, orda kövredim. O evde Fikret Əmirov, Süleyman Ələsgərov, atam Əfrasiyab Bədəlbəyli, hamimət sərhədənəkən oturardıq. Amma saq olsun Polad, kişi kimini özətə baba evini bərpa eddi. Cənab prezident aqılışını elədi, sonra bəz galidik. Və bərinci defə Polad muzeydə səfər qədəri və onun atrafında sevinicimizi qeyd etdik. Yəni biz yavaş-yavaş hər bir rayonumuzda qayğıdaqıq. Buz Füzülədə aeraportu göründür. Birinci təyyarə ora getdi. Bu böyük hadisidir. Bu 9 ay erzində bəz neçə dəfə o zəfər yolu ilə getmişik. Dəhşət idil, sefərim 3 saat çəkmişdi. İndi ise 1 saat çatdıq. Bu 9 ay erzində bəz işlər aparmaq qeyri-mümkinidir. Və men çox şadam ki, bəz hemisəlik qayğıdır. Allah bələ sonrakı 50 idə neler olacaq. Belə Qəribi Zəngəzurda İrəvan tərpaqları da Azərbaycanın sərhədlerini daxilində olacaq. Faktiki olaraq orəyif birzər tərpaqlarımdır. Men bəz inanıram və əyriq deşək, bəz mübarizədə her gün əyriq eleməliyik. Tələbə de, sağirdə de, qoca da, cavan da... Bəz mübarizə qurtarmadı. Biz qalib, amma mübarizəmiz davam edir. Ona görə de gelin bir yururu kimi oləq və gelən mübarizələrə de yene qalib olacaqıq.

Ferhad müəllim, Prezidentin mədəniyyət adamları ilə görüşündə siz çıxışınızın sonunda qəher içində "Şuşasız biz yaşaya bilmərik" dediniz. Bir anlıq özüyündən dərinləndir, Şuşanın azadlığından sonra Ferhad Bədəlbəyli ifasında Şuşada hansı əsərlər qəbul olacaq. "Xanibulbul" festivalında ifanızda sesləşən "DÖNİZ" əsərindən sonra, Şuşa Gündələrinə hansı əsərlər qatılacaqsınız?

- Men qəlebedən sonra "Zəfer" məsimi yazdım. O Zəfer məsimini Qəbəledən Musiqi Festivalında herbi orkestrle ifa etdik. Deyənen pis alımdı. Bu menim Şuşaya yasaşmaq, onun havasını udub, suyunu içmek lazımdır. İlhamla gelib yeni-yeni əsərlər yazaq. Şuşada 3 aylıq ustad dərslərinə təşkil etmək de məqsədimdir odur ki, bəzən istedadlı adamlar o gələn -sairlər, ressamlar, bestekərlər. Şuşadan İlham ala-ala yeni əsərlər yaradılsın...

«Təhribatın qəhrəmənliyi»

**Onlarla sonuncu
görüşümüzdə dedim
ki, sizə inanıram,
biz Şuşanı sizinle
birlükdə görməyəcəyik**

**İndi bizimlə bizi
sevməyən qüvvələr
arasında müharibə
gedir**

narahat edən odur ki, nadir aletlər özər İfaçılar daha da çox olsun.

**- Ferhad müəllim, Üzeyir Hacıbeyov
məslihi Şuşada inkişafı baxımdan
orada tərpaqların qalxan sənəsin
dəşyən təyyarələrini tərəfədə adekvat
addımlar atı bilsər. Beşən çoxları
yoluz "söz xırıdarı" olmaqdən o tərəfə
keçə bilmirik. Bu mənədə hansı dəxili
negativlərin aradan qaldırılmasını
istərdim?**

- Bilsər, qlebedən sonra ayrı bir mühərbi başlıdı. İndi bizimlə bizi sevməyən qüvvələr arasında müharibə gedir. Onlar istemərlər ki, bəz orəyif, istemərlər ki, kilsələr, məscidlər bərpa edək. İstemərlər bəzim o cəmət qayıtın öz evlərinə. Bu ikili standartdır, ya nedir, bilmirim. Amma hər bəzədə Amerika da, Fransa da və bəzəq qonşularımız faktiki olaraq bizi istemərlər. Bize dost əlini uzadın osas dövlətlər Turkeya və Pakistan oldu. Başqa heç kim. Buzunu bilməliyik, dəha məhkəm olmalıdır. Mədəniyyət, idarəmizlə. Baxın, paraolimpıyaçılarımız Tokioda neçə qızı medal alı. Neçə deňə Azərbaycan bayrağı yüksəklərə qaldırıldı. Buz bu olmalıdır. Əşqərlər özər dəyərlər. İndi bestekərlər, yazarlar, adı adamlar, mühəndisler, fəhlələr, həkimlər özər dəyərlər. Buz bəz hamımlı bir yurruq kimi bəz tərpaqları yenidən dırşeltməliyik, öz evlərinə qaytılmalıdır.

Müharibə davam edir. Bu istiqamətde təbliğatımızı gücləndirməliyik. Bu gün manım ümidiñ dəha çox cavavlarınzı məzələdər. Onlar in məsələ informasiya texnologiyalarından istifadə edərək bizi apara bilərlər. Qoy bloggerlər internet üzərində ermənilər vuruşurlar. Azərbaycanlılar bir-biri ile vuruşmaşın. Qoy hansısa bir ulduzun şəxsi həyatını müzakirə edənlər, dəha çox cəmiyyətin problemləri ilə bağlı narahat ol-

“Şuşa Gündələrinə hansı əsərlər qatılacaqsınız?”

- Men qəlebedən sonra “Zəfer” məsimi yazdım. O Zəfer məsimini Qəbəledən Musiqi Festivalında herbi orkestrle ifa etdik. Deyənen pis alımdı. Bu menim Şuşaya yasaşmaq, onun havasını udub, suyunu içmek lazımdır. İlhamla gelib yeni-yeni əsərlər yazaq. Şuşada 3 aylıq ustad dərslərinə təşkil etmək de məqsədimdir odur ki, bəzən istedadlı adamlar o gələn -sairlər, ressamlar, bestekərlər. Şuşadan İlham ala-ala yeni əsərlər yaradılsın...

«Təhribatın qəhrəmənliyi»